

POMORSKIE

MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

NR 4 (112) LIPIEC-SIERPIEŃ 2015

BEZPŁATNY EGZEMPLARZ PROMOCYJNY ISSN 1640-8268

Fot. Sławomir Lewandowski

**PROGRAM
REGIONALNY**

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorskie w Unii

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

www.pomorskiewunii.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wydarzenia

TEMAT Z OKŁADKI: Czas na PKM
Ruszył Autodrom w Pszczółkach!
25 lat samorządu terytorialnego w Polsce

Sesja sejmiku

Sejmik Województwa Pomorskiego podczas XI sesji, która odbyła się 27 lipca, przyjął uchwałę w sprawie połączenia spółek Copernicus Podmiot Lecznicy oraz Wojewódzkiego Centrum Onkologii w Gdańsku

Nasze wywiady

Rozmowa z Tadeuszem Adamejtisem, dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Pomorskie w Unii

36 miliardów złotych na innowacje w nauce i biznesie
Podpisanie listów intencyjnych w ramach projektu Zdolni z Pomorza
Fundusze europejskie a równość szans

Fotoszopa na dobry początek!

Fot. Tomasz Konopacki

Kto buduje, ten... rano wstaje

Tak jak budowniczy mostów stają pod nimi podczas pierwszych przejazdów, tak samo (od lewej) prezesi SKM – Maciej Lignowski, PKM – Krzysztof Rudziński i wicemarszałek województwa Ryszard Świński, musieli wziąć udział w pierwszym rozkładowym przejeździe nową linią PKM. Szynobus wyruszył ze stacji PKP Gdańsk Główny na przystanek PKM Gdańsk Port Lotniczy 1 września o godz. 3.40.

Ruszył Autodrom w Pszczółkach!

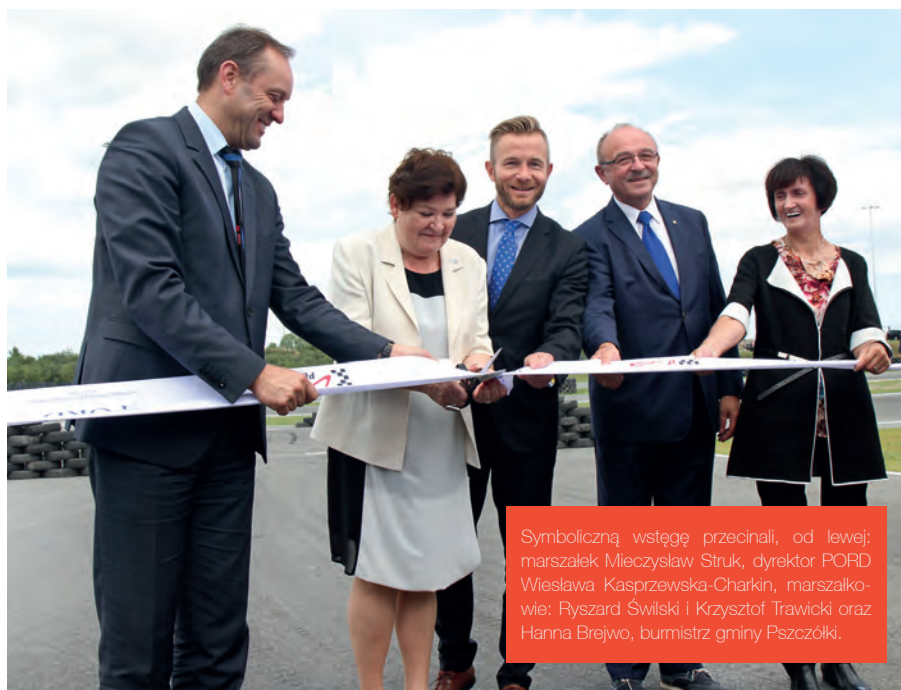
Płyty poślizgowe, tor kartingowy i plac manewrowy – to tylko część obiektów, które czekają na kierowców chcących doskonalić swoje umiejętności za kierownicą. 24 lipca w Pszczółkach otwarty został Autodrom Pomorze – pierwszy w Polsce Północnej Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy.

Autodrom Pomorze powstał dzięki inicjatywie Pomorskiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Gdańsku. Częstym problemem kierowców są złe nawyki oraz brak przygotowania na niespodziewane zdarzenia drogowe. Dlatego w ODTJ w Pszczółkach (mieści się przy ul. Żuławskiej 5) można sprawdzić swoje podstawowe umiejętności, począwszy od prawidłowej pozycji za kierownicą, przez hamowanie awaryjne z ABS i bez systemu, do zjawiska nadsterowności i podsterowności pojazdu. Ośrodek oferuje zróżnicowane szkolenia, prowadzone przez doświadczonych instruktorów techniki jazdy, m.in. „bezpieczna flota”, szkolenie z jazdy dynamicznej czy szkolenie przed zimą.

W ośrodku trenować będą profesjonalści i amatorzy, ale to miejsce także dla miłośników sportów motorowych. Niektórzy chcieliby choć przez chwilę poczuć się jak kierowcy rajdowi, mogą więc spróbować swoich sił na torze kartingowym, quadowym i w innych warunkach, np. z wykorzystaniem szarpaka, który destabilizuje tor jazdy.

Otwarcie ośrodka jest także istotne z punktu widzenia świeżo upieczonych kierowców, gdyż projekt nowelizacji ustawy o kierujących pojazdami przewiduje od stycznia 2016 r. wejście w życie przepisów określających obowiązek przeprowadzania kursów doszkalających w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz praktycznego szkolenia z zagrożeń w ruchu drogowym.

W Polsce znajduje się jeszcze 10 ośrodków doskonalenia techniki jazdy (Zielona Góra, Warszawa, Jastrzębia, Lublin, Wrocław, Opole, Toruń, Jędrzejów, Przeźmierowo i Pobiedziska).

Symboliczną wstęgę przecinali, od lewej: marszałek Mieczysław Struk, dyrektor PORD Wiesława Kasprzewska-Charkin, marszałkowie: Ryszard Świński i Krzysztof Trawicki oraz Hanna Brejwo, burmistrz gminy Pszczółki.

Fot. Sławomir Lewandowski

Fot. Sławomir Lewandowski

Magdalena Ledwoń

Koordinator z wizytą na Pomorzu

W lipcu na Pomorzu przebywał z dwudniową wizytą Kurt Bodewig, europejski koordinator korytarza bazowego Bałtyk-Adriatyk. W Gdańsku spotkał się z Ryszardem Świlskim, członkiem Zarządu Województwa Pomorskiego, będącym zarazem prezesem Zarządu Stowarzyszenia Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk-Adriatyk.

Fot. Sławomir Lewandowski

Celem wizyty było przedyskutowanie znaczenia regionu pomorskiego jako „gateway region” oraz roli portów morskich w zakresie rozwoju korytarza transportowego Bałtyk-Adriatyk.

– To dla nas bardzo ważna wizyta z wielu powodów. Najważniejszym wydaje się zacieśnienie współpracy, która daje wymierne korzyści dla wszystkich beneficjentów korytarza Bałtyk-Adriatyk w naszym regionie, w kraju, ale także w całej przestrzeni europejskiej – mówił Ryszard Świlski. Podczas dyskusji przedstawiono założenia i cele polityki transportowej województwa pomorskiego w kontekście korytarza Bałtyk-Adriatyk. Wskazano także kluczowe przedsięwzięcia transportowe umożliwiające regionowi zmaksymalizowanie efektów gospodarczych funkcjonowania korytarza. Ponadto przedstawiono działania samorządu województwa pomor-

skiego, które wykraczają poza politykę regionu, ale dotyczą ścisłej współpracy z partnerami reprezentującymi administrację regionalną, lokalną, rządową, a także z biznesem, który jest żywo zainteresowany rozwojem i realizacją korytarza.

Kurt Bodewig szczególną uwagę poświęcił kwestii bezpośredniego i pośredniego połączenia polskich portów morskich z zapleczem kraju oraz całego korytarza. – Jest to dla nas priorytetowa kwestia. Bez efektywnych połączeń portów morskich z zapleczem gospodarczym w Europie Centralnej korytarz nie będzie w pełni komplementarny. – mówił Bodewig.

Ponadto Kurt Bodewig podziękował za jedyną tego typu inicjatywę w Europie, jaką jest Stowarzyszenie Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk-Adriatyk. Podkreślił aktywny udział polskich regionów zrzeszonych w Stowarzyszeniu

w pracach nad diagnozą oraz planem realizacji korytarza Bałtyk-Adriatyk. – Widać, że jest to inicjatywa, która żyje, jest aktywna na wielu polach, i co najważniejsze, widzi kontekst korytarza w szerszej perspektywie, jako narzędzia dla rozwoju gospodarczego, a także połączenia przestrzeni europejskiej – podkreślał Kurt Bodewig.

Podczas wizyty koordinator zwiedził Lokalne Centrum Sterowania dla linii kolejowej Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Spotkał się także z Zarządami Portów Morskich w Gdyni i Gdańsku. W spotkaniach uczestniczyli także reprezentanci PKP PLK oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, dzięki czemu koordinator zapoznał się ze zrealizowanymi i planowanymi projektami inwestycyjnymi w naszej części korytarza.

Andrzej Jamry

Nowo otwarte oddziały w Szpitalu Specjalistycznym im. św. Wojciecha w Gdańsku

Dobra wiadomość dla pacjentów – lepsze warunki i dostępność do świadczeń rehabilitacyjnych w szpitalu na Zaspie. Na prace związane z modernizacją i wyposażeniem oddziałów przeznaczono ponad 11 mln zł.

Na potrzeby Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii wyremontowano pomieszczenia, zakupiono nowoczesny sprzęt, w tym: zestaw pomp infuzyjnych, objętościowych i stacji dokujących, respiratory, łóżka, wózki reanimacyjne i zabiegowe oraz rozbudowano centralę monitorującą. Koszt inwestycji, finansowanej przez Województwo Pomorskie, to 4 mln zł.

30-łóżkowy Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, będący częścią Centrum Rehabilitacji Leczniczej, wyposażono w sprzęt, aparaturę medyczną oraz specjalistyczne oprogramowanie, a rehabilitanci odbyli liczne szkolenia, m.in. z zakresu drenażu limfatycznego. W centrum znajdują się również ośrodki i poradnie rehabilitacji neurologicznej, kardiologicznej, pracownia prób wysiłkowych, zakład rehabilitacji ambulatoryjnej oraz oddział rehabilitacji kardiologicznej. Wartość projektu to ponad 7,32 mln zł, a dofinansowanie z UE sięga 4,73 mln zł.

Otwarcia nowego oddziału dokonali ordynator Jerzy Węgielnik (po lewej) oraz marszałkowie Hanna Zych-Cisoń i Mieczysław Struk.

Magdalena Ledwoń

Fot. Sławomir Lewandowski

Z marszałek Sejmu o kulturze

W dniach 16-17 sierpnia na Pomorzu przebywała marszałek Sejmu RP Małgorzata Kidawa-Błońska. W niedzielę (16.08) pani marszałek obejrzała „Wesołe kumoszki z Windsoru” w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim oraz wysłuchała koncertu Górecki+ w ramach Festiwalu Solidarity of Arts. Dzień później, w Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku, spotkała się z kolei z przedstawicielami pomorskiego środowiska kultury. W dyskusji na temat bieżących problemów kultury uczestniczyli artyści, dyrektorzy instytucji kultury i instytucji artystycznych, reprezentanci związków i stowarzyszeń twórczych, organizacji pozarządowych oraz samorządów.

Marszałek Sejmu przyznała, że sytuacja kultury w ostatnich latach znacznie się poprawiła, dotyczy to na przykład infrastruktury, czyli nowych oraz zmodernizowanych obiektów. Wciąż jednak istnieje sporo problemów – sytuacja materialna pracowników kultury, brak rozwiązań systemowych dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego dla niezależnych twórców czy brak systemowej edukacji kulturalnej na wszystkich szczeblach. Poruszono również kwestię nowej ustawy medialnej, która miałaby uporządkować wiele do tej pory nieuregulowanych zagadnień.

Marszałek Kidawa-Błońska odwiedziła także Centrum Hewelianum w Gdańsku, Centrum Edukacji i Promocji w Szym-

Fot. Sławomir Lewandowski

barku oraz Faktorię Handlową w Pruszczu Gdańskim.

Marcin Dąbrowski

Sierpień pod znakiem solidarności i kultury wysokiej

Za nami siódma odsłona jednego z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń kulturalnych odbywających się na Pomorzu – Festiwalu Solidarity of Arts, niecodziennego projektu, którego organizatorem jest m.in. samorząd województwa pomorskiego.

Tradycyjnie już festiwal rozpoczął ceremonię wręczenia nagród Prezydenta Miasta Gdańska – Neptuny 2015. W tym roku do grona laureatów tego wyróżnienia dołączyli: wybitny reżyser i scenarzysta Wojciech Marczewski („Zmory”, „Dreszcze”, „Ucieczka z kina Wolność”, „Weiser”) oraz dwójka doskonale znanych publiczności na Pomorzu i w całym kraju aktorów Teatru Wybrzeże – Dorota Kolałak i Mirosław Baka.

SofA bardzo lubi zaskakiwać. Tegoroczną niespodzianką były aż dwie odsłony niezwykle popularnego cyklu koncertów z „plusem”, organizowanych od kilku lat z wielkim rozmachem na wyspie Ołowianka. Widowisko „SWING +” z udziałem takich gwiazd jak Patti Austin, Kurt Elling, Stanisław Soyka, Hanna Banaszak, Aga Zaryan, Adam Sztaba, WDR Big Band, New York Voices, Roger Berg Big Band, Pasadena Roof Orchestra, Wojciech Karolak z zespołem jeszcze raz potwierdziło wysoką klasę całego projektu. Część publiczności nie tylko słuchała muzyki, ale nawet tańczyła.

Z kolei dzień później jazz ustąpił miejsca muzyce klasycznej. Projekt „GÓRECKI +” był nową propozycją festiwalową, ale już wiemy, że koncert okazał się strzałem w dziesiątkę. Ambitny program i świetni wykonawcy, np. Leszek Możdżer, Mariusz Patyra, Motion Trio, Atom String Quartet oraz muzycy Orkiestry Symfonicznej

Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, gwarantowali wysoki poziom wydarzenia. Ukoronowaniem całego wieczoru była bez wątpienia, wykonana po raz pierwszy w Gdańsku, IV Symfonia „Tansman Epizody” op. 85 Henryka Mikołaja Góreckiego.

W programie Festiwalu nie mogło również zabraknąć propozycji dla miłośników kinematografii. W Europejskim Centrum Solidarności odbył się specjalny pokaz festiwalowy filmu Macieja Sobieszkańskiego i Łukasza Rondudy „Performer”. W tej nietuzinkowej produkcji wystąpili między innymi Oskar Dawicki (grający samego siebie), Agata Buzek, Andrzej Chyra, Zbigniew Warpechowski, Anda Rottenberg, Jakub Gierszał, Arkadiusz Jakubik, Katarzyna Zawadzka.

Na zakończenie Festiwalu powróciliśmy raz jeszcze na Ołowiankę, aby w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej wysłuchać niezwykłego koncertu „Gwiazdy prezentują światowe premiery”. Podczas koncertu zaprezentowano trzy premierowe wykonania: „War Horns” – koncert na dziesięć waltorni Pawła Pudło, „Arioso” - koncert na flet i organy Pawła Łukaszewskiego oraz „Prophecy – The Four Horsemen of the Apocalypse” pod dyktando kompozytora Enjotta Schneidera.

Wszystko co dobre musi się skończyć, ale już dzisiaj zapraszamy Państwa za rok. Z całą pewnością organizatorzy już przygotowują dla nas kolejne artystyczne niespodzianki na Solidarity of Arts 2016.

Marcin Dąbrowski

Fot. Piotr Basek/TSE Grupa

Pomorskie w pierwszej lidze województw z najniższym bezrobociem

Według danych z powiatowych urzędów pracy z województwa pomorskiego coraz mniej osób trafia na listy bezrobotnych. Na koniec czerwca br. w urzędach pracy zarejestrowanych było 82,7 tys. osób. To o 4,9 tys. mniej niż na koniec maja br. i o 17,6 tys. osób mniej niż w tym samym okresie ubiegłego roku.

Jeszcze rok temu w czerwcu liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na Pomorzu wyniosła 100,3 tys. osób, a w 2013 roku – 112,9 tys. osób.

– Zdecydowana poprawa na pomorskim rynku pracy nie jest wyłącznie efektem podejmowania przez Pomorzan prac sezonowych w rolnictwie, gastronomii czy turystyce, ale wynikiem bardzo dobrej – w ostatnim czasie – sytuacji gospodarczej na Pomorzu. Spadek bezrobocia jest konsekwencją realizacji w naszym regionie dużych inwestycji, które oprócz tego, że podnoszą jakość i atrakcyjność życia w Pomorskiem, to przede wszystkim dają miejsca pracy, powodując że coraz więcej osób na Pomorzu pracuje – skomentował Tadeusz Adamejtis, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku.

W czerwcu br. spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa. Szacuje się, że stopa bezrobocia w województwie pomorskim na koniec czerwca 2015 roku zmniejszyła się o 0,5 pkt proc. w stosunku do maja 2015 roku i wynosiła 9,8 proc. W kraju stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,4 pkt proc. do poziomu 10,4 proc. Dla porównania: w czerwcu 2014 roku stopa bezrobocia w województwie

©Depositphotos Sébastien Decoret

pomorskim wynosiła 11,7 proc. (w kraju 12,0 proc.), a w czerwcu 2013 roku 13,2 proc. (w kraju również 13,2 proc.).

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na początku lipca br., opierając się na szacunkach z wojewódzkich urzędów pracy w całym kraju, oceniło, że jednocyfrowym wskaźnikiem stopy bezrobocia za czerwiec może pochwalić się sześć regionów: Pomorze, Wielkopolska, Mazowsze, Małopolska, Śląsk i Dolny Śląsk. W maju jednocyfrowy wskaźnik stopy bezrobocia osiągnęło pięć województw: wielkopolskie 7,2 proc., małopolskie 9,2 proc., śląskie 9,2 proc., mazowieckie 9,3 proc., dolnośląskie 9,9 proc. Pomorskie w maju osiągnęło natomiast wynik 10,3 proc., ale już w czerwcu dołączyło do „pierwszej ligi” województw z najniższym bezrobociem w kraju – liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych spadła

poniżej 100 tys., osiągając poziom 87 tys., a stopa bezrobocia - 9,8 proc., podczas gdy przez wiele miesięcy utrzymywała się na poziomie powyżej 10 proc.

– Taki wynik jest sukcesem pomorskiego rynku pracy. Liczymy, że pozytywny trend będzie zauważalny również w kolejnych miesiącach, a Pomorskie utrzyma się w pierwszej lidze województw z najniższym bezrobociem – powiedział Wiesław Byczkowski, wicemarszałek województwa pomorskiego. – Pomorze jest też w czołówce województw w kraju, w których od paru lat dynamicznie przybywa osób pracujących, obecnie pracuje tu 936,6 tys. osób.

Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przygotował i opublikował raport pokazujący wyniki prognoz zatrudnienia do 2022 roku w przekroju województw i wielkich grup zawodów. Duży przyrost zatrudnienia prognozowany jest w województwach zachodniopomorskim, pomorskim oraz śląskim. Według najnowszych prognoz w ciągu siedmiu lat przybędzie w naszym regionie ponad 33 tys. osób pracujących. Dla porównania w Zachodniopomorskiem prognozowany wzrost oscyluje wokół 24 tys. pracujących.

Agnieszka Katka

Kolejny zagraniczny inwestor w Gdańsku

Firma State Street otwiera swoją siedzibę w jednym z budynków kompleksu Alchemia. To największy projekt inwestycyjny w województwie pomorskim w ostatnich latach. State Street to firma należąca do światowej czołówki w branży finansowej, działająca na rynku Stanów Zjednoczonych od 1792 roku. Oferuje kompleksowe usługi analityczne, zapewnienie obsługi i zarządzanie aktywami oraz obsługę transakcji. Działalność State Street dzieli się na cztery sektory: Global Services, Global

Advisors, Global Exchange and Global Markets. Korporacja aktualnie zarządza aktywami klientów na łączną kwotę ponad 28 bilionów dolarów. Na całym świecie dla korporacji pracuje ponad 29 tys. osób w 29 krajach, w tym ponad 2 tys. w biurze w Krakowie, które zostało otwarte w 2007 roku. Firma w najbliższym roku planuje zatrudnić około 300 pracowników, a docelowo miejsca pracy znajdzie tam aż 1000 osób.

– Planujemy utworzenie miejsc pracy zarówno dla doświadczonych pro-

fesjonalistów z dziedziny finansów, jak i młodych ludzi – absolwentów trójmiejskich uczelni. Osoby zatrudnione w nowym biurze będą wykonywać takie same zadania co pracownicy z pozostałych biur State Street na świecie, np. w Bostonie, Londynie, Krakowie czy Hongkongu, a to stwarza ogromne możliwości rozwoju – mówił Scott Newman, dyrektor zarządzający State Street Bank Polska.

Małgorzata Pisarewicz

25 lat samorządu terytorialnego w Polsce

W tym roku mija 25 lat od przywrócenia w Polsce samorządu terytorialnego. Chcąc uczcić tę rocznicę, pomorscy samorządowcy spotkali się na konferencji pt. „25 lat samorządności. Wyzwania na kolejne 25-lecie”, która odbyła się we wtorek 30 czerwca 2015 r. w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim.

25 LAT SAMORZĄDNOŚCI

27 maja 1990 r. miały miejsce pierwsze demokratyczne wybory do rad gmin. Był to kolejny krok budowania demokracji w Polsce po 1989 r. Do dzisiaj reforma samorządowa jest jednym z najważniejszych wydarzeń w nowożytnej historii naszego kraju.

O tym, co udało się zrobić przez mijające 25 lat, ale także o tym, w jakim kierunku powinien rozwijać się samorząd w kolejnym ćwierćwieczu, rozmawiali zarówno praktycy samorządowi, jak i uznani eksperci. Podczas pierwszej części konferencji prelegenci, m.in. profesor Jerzy Stępień, senator Janusz Sepioł, dr Grzegorz Grzelak i prof. Iwona Sagan podnosili zarówno kwestię reformy samorządowej, jak i potrzebę dokonywania kolejnych, odważnych zmian.

Za pośrednictwem uroczystego listu do uczestników konferencji zwrócił się także Bronisław Komorowski, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: „(...) Gdańsk to szczególne, symboliczne miejsce dla takiej debaty. Idea samorządności, decentralizacji, obywatelskiego współuczestnictwa od samego początku była mocno wpisana w solidarnościowy projekt przeobrażenia Polski. (...) Życzę pomyślności w podejmowanych przedsięwzięciach, w sprawowaniu publicznej służby, w umacnianiu Rzeczypospolitej samorządnej”.

Marszałek Mieczysław Struk

Fot. Sławomir Lewandowski

– Najpoważniejsze problemy są rozwiązywane na poziomie lokalnym – mówił Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. W swoim wystąpieniu nawiązał także do członkostwa Polski w Unii Europejskiej. – W ciągu 10 lat w Polsce dokonała się wielka przemiana. Moim zdaniem otrzymaną 1 maja 2004 r. szansę wykorzystaliśmy w 100 procentach. Od czasu, kiedy został utworzony samorząd wojewódzki, kiedy zaczęliśmy wdrażać środki unijne, to dziś możemy powiedzieć z satysfakcją, że dzięki tym pieniądzom zostało w województwie pomorskim zrealizowanych ponad 15 tys. projektów, które służą lokalnym wspólnotom. Dziś Polska jest już inna i to w głównej mierze, śmiem twierdzić, dzięki samorządom. Te 25 lat samorządności to były lata wielu pozytywnych zmian.

Konferencja zainicjowała cykl spotkań, podczas których uczestnicy będą zasta-

Prof. Jerzy Stępień

Fot. Sławomir Lewandowski

nawiać się, jakie wyzwania stoją przed samorządami. Władze samorządowe najlepiej znają potrzeby lokalnych społeczności, dlatego ich doświadczenia i opinie ekspertów będą pomocne w realizacji ważnych przedsięwzięć w kolejnych latach.

– Polska leży między Wschodem a Zachodem i my chcielibyśmy efektów kultury zachodniej, chcielibyśmy mieć takie domy, miasta, ulice, samochody, uczelnie i wiele tych ich osiągnięć. Tylko bardzo często chcielibyśmy osiągać je za pomocą środków typowo dla kultury wschodniej. Przykładem jest planowanie przestrzenne, które u nas ciągle jest nieuporządkowane – mówił prof. Jerzy Stępień.

Problemy, o których wspominał prof. Stępień, można rozwiązywać, lecz z pewnością wymaga to czasu, a przede wszystkim zmiany mentalności wśród niektórych lokalnych środowisk. Debata ma w tym pomóc.

Grzegorz Grzelak, wiceprzewodniczący SWP

Fot. Sławomir Lewandowski

Marszałkowie Jan Zarębski i Jan Kozłowski

Fot. Sławomir Lewandowski

– Spotykamy się tutaj, teoretycy i praktycy, by rozmawiać, by szukać dobrych rozwiązań na kolejne dekady. To początek pomorskiej debaty o roli i kształcie samorządów, ich zadań i funkcji. W ciągu najbliższego roku chcemy sporządzić katalog koniecznych zmian, by Polska samorządność dalej się rozwijała – mówił podczas swojej prezentacji dr Grzegorz Grzelak.

Spotkanie było również okazją do uroczystego przyznania honorowych odznaczeń dla pracowników samorządów. Wielu spośród wyróżnionych swoją karierą zawodową od pierwszych dni związało się z odradzającymi się władzami lokalnymi. Mimo iż początki często były niezwykle ciężkie, to dawały poczucie olbrzymiej satysfakcji. O tej satysfakcji, ale i o problemach, mówili prelegenci drugiej części konferencji: starosta malborski Mirosław Czapla, wójt gminy Sierakowice Tadeusz Kobiela oraz wójt gminy Trąbki Wielkie i prezes Związku Gmin Pomorskich Błażej Konkol. Wśród poruszonych tematów znalazły się także zagadnienia związane z ochroną środowiska – o tym, jak wiele zmieniło się w mijających latach, mówiła Danuta Grodzicka-Kozak, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

– Początki samorządu to był czas rozwiązywania olbrzymich problemów. Gonienia za zachodnią Euro-

Fot. Sławomir Lewandowski

pą. Dla przykładu – dzisiaj telefon to najwyklesza rzecz. Wchodzimy do sklepu, kupujemy i już. 25 lat temu było zupełnie inaczej. W tamtym czasie mało kto miał telefon. Gmina liczyła 13,5 tys. mieszkańców, na których przypadało 120 telefonów, przeważnie w instytucjach. Osoby prywatne miały w sumie kilkadziesiąt numerów. Powstawały społeczne komitety telefonizacji – wspominał Tadeusz Kobiela, wójt gminy Sierakowice. – Takich problemów było mnóstwo, ale wspólnie daliśmy radę.

Współorganizatorami wydarzenia byli samorząd województwa pomorskiego, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Związek Gmin Pomorskich. Konferencja organizowana była pod honorowym patronatem prezydenta RP. Patronat medialny objęli: TVP Gdańsk, Radio Gdańsk oraz „Dziennik Bałtycki”.

Marcin Fuchs
Magdalena Ledwoń

Copernicus i Wojewódzkie Centrum Onkologii połączone

Sejmik Województwa Pomorskiego podczas XI sesji, która odbyła się 27 lipca, przyjął uchwałę w sprawie połączenia spółek Copernicus Podmiot Leczniczy oraz Wojewódzkiego Centrum Onkologii w Gdańsku. Zarząd województwa zapewnia, że wszystkie stosunki pracy z pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę pozostaną niezmiennie.

Fot. Sławomir Lewandowski

Głównym celem podejmowanych działań jest poprawa dostępności i jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz wykorzystanie potencjału szpitali wojewódzkich dla celów leczenia onkologicznego. Spółka będzie także nadal korzystała z placówek, które ma do dyspozycji dzisiaj, czyli ośrodka gdyńskiego i ośrodka uniwersyteckiego, ponieważ tam i tak

trafiają pacjenci cierpiący z powodu określonych schorzeń.

– Przy tej uchwale zabrakło konsultacji społecznych, nie było spotkania z pacjentami, a to oni mają w tym momencie najwięcej do powiedzenia – mówiła Danuta Sikora, Przewodnicząca Klubu PiS. – Połączenie tych spółek oznacza, że WCO jako podmiot zostanie zlikwidowane. 22 lekarzy na

dzień dzisiejszy nie będzie już tam świadczyło pracy i pacjenci nie będą mieli do nich dostępu.

Najważniejsze jest dobro pacjenta

„Wszystkie centra onkologii w Polsce, poza centrum w Gdańsku, to wielospecjalistyczne centra onkologii, posiada-

jące szeroką bazę ambulatoryjną i szpitalną. Centrum w Gdańsku przestało pełnić tę funkcję z chwilą organizacyjnego i funkcjonalnego odłączenia się od szpitala wojewódzkiego. Dziś jego działalność charakteryzuje się przede wszystkim poradnictwem ambulatoryjnym, diagnostyką ambulatoryjną oraz świadczeniami szpitalnymi realizowanymi w trybie oddziału dziennego” – opinię prof. Krzysztofa Warzochy cytował podczas sesji Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. – W wyniku połączenia obu spółek Wojewódzkie Centrum Onkologii nie przestanie istnieć. Chcielibyśmy bardzo, aby WCO w nowej strukturze skróciło dystans do wszystkich specjalności, które istnieją w naszych jednostkach. Nie mamy zamiaru dyskredytować kogokolwiek i jakiegokolwiek specjalności i to wcale nie znaczy, że nie chcemy współpracy z UCK. Apeluję do lekarzy pracujących dotąd w WCO – nie odchodźcie od pacjentów. Bo dobro pacjentów jest dobrem najwyższym – dodał marszałek.

Nowe możliwości

Po połączeniu spółek planowane jest m.in. utworzenie ośrodka szpitalnego onkologii klinicznej, który zajmie się leczeniem pacjentów z powikłaniami po leczeniu onkologicznym, oraz wyspecjalizowanego ośrodka diagnostyki i leczenia raka piersi.

– Wariant, który planujemy zastosować po połączeniu, to utworzenie trójkąta opieki onkologicznej w ramach spółki Copernicus – chcemy jak najwięcej świadczeń wykonać w zakresie naszych dwóch szpitali i WCO, które dzięki temu korzystać będzie z działających już 40 oddziałów szpitalnych, w tym z 12 zajmujących się także leczeniem nowotworów – mówił Dariusz Kostrzewa, prezes spółki Copernicus.

Za połączeniem spółek przemawiają również m.in.: wzmocnienie pozycji obu podmiotów w przyszłych postępowaniach konkursowych NFZ, możliwość wejścia na nowe rynki i rozwój działalności, w szczególności poszerzenie oferty świadczeń zdrowotnych, możliwość wspólnego planowania inwestycji, co wpłynie na obniżenie ich kosztów w dłuższej perspektywie czasu, a także wspólna polityka zakupowa.

Magdalena Ledwoń

Na pytania radnych odpowiadała m.in. Hanna Zych-Cisoń, odpowiedzialna za ochronę zdrowia.

Fot. Sławomir Lewandowski

Wicemarszałkowie Krzysztof Trawicki i Wiesław Byczkowski.

Fot. Sławomir Lewandowski

Radny opozycji Jarosław Bierecki.

Fot. Sławomir Lewandowski

Sejmik to miejsce dialogu

Rozmowa z Dariuszem Męczykowskim, przewodniczącym Komisji Nauki, Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Pomorskiego

Fot. Sławomir Lewandowski

– **Edukacja, kultura czy sport? Która z tych dziedzin działalności Komisji jest Panu najbliższa?**

– Każda z nich jest objęta szczególnym zainteresowaniem prowadzonej przeze mnie komisji. Na pewno z racji pełnionego zawodu lepiej znam się na tematyce sportu i edukacji, ale nie oznacza to, że kwestie związane z kulturą schodzą na dalszy plan. Zresztą koleżanki i koledzy z komisji, z którymi mam szczęście pracować, na takie podejście by nie pozwolili.

– **Doświadczenie zdobyte na stanowisku dyrektora Zespołu Szkół w Nowej Karczmie przydaje się w pracach komisji?**

– Oczywiście. Łatwiej jest rozmawiać o problemach oświaty, posiadając praktyczną, a nie tylko teoretyczną wiedzę. Szczególnie że w obszarze zainteresowania komisji są prowadzone przez Samorząd placówki oświatowe. To 11 bardzo różnych podmiotów. W Wejherowie funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących, który zapewnia kształcenie i wychowanie oraz całodobową opiekę dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących. W Kwidzynie prowadzimy Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, który zajmuje się dziewczętami z niedostosowaniem społecznym, prowadząc szereg programów resocjali-

zacyjnych i wychowawczych. Do tego należy dodać pięć zespołów szkół policealnych (w Gdańsku, w Gdyni, w Słupsku, w Starogardzie Gdańskim i w Sztumie), które kształcą młodzież i osoby dorosłe w zawodach medycznych i społecznych.

Samorząd za pośrednictwem Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku i Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku wspomaga pracę szkół poprzez doskonalenia nauczycieli. Ważna jest też rola prowadzonych przez nas wojewódzkich bibliotek pedagogicznych w Słupsku i Gdańsku, które to wspierają nauczycieli w ich w codziennej dydaktycznej i wychowawczej pracy w szkołach.

– **Czym jeszcze zajmuje się komisja?**

– Do naszych zadań należy również inicjowanie przedsięwzięć, których celem jest podnoszenie jakości pomorskiej edukacji. Dobrym przykładem są działania związane ze wspieraniem uzdolnionych uczniów, którzy mogą otrzymywać stypendium marszałka województwa pomorskiego.

– **Nie tylko edukacja, ale także kultura i sport stanowią tematy posiedzeń komisji.**

– Na posiedzenia Komisji często zapraszam dyrektorów Departamentów Kultury czy Edukacji i Sportu. To ważne, by wspólnie szukać dobrych dla Pomorza rozwiązań. Komisja czy Sejmik ma być miejscem dialogu, gdzie kreować będziemy nowe pomysły i kierunki działania. Jak ważną rolę w naszym regionie przypisuje się kulturze, niech świadczy to, że co roku asygnuje się na nią aż 9 proc. budżetu. Województwo prowadzi 12 podmiotów zajmujących się krzewieniem kultury, a w 4 jest współorganizatorem. Troska o dziedzictwo kulturowe Pomorza spowodowała, że sejmik województwa przyjął uchwałę o udzieleniu wsparcia na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Szczególną rolę komisji widzę także w inicjowaniu współpracy między

instytucjami kultury a szkołami czy gminnymi ośrodkami kultury. Trzeba zachęcać ludzi do aktywnego uczestniczenia w pomorskich wydarzeniach kulturalnych.

– **Skoro już mowa o aktywności, to także w zakresie aktywności fizycznej komisja ma pewne zadania i możliwości. Jak to wygląda?**

– Komisja przedstawia propozycje i opiniuje corocznie modyfikowany i uchwalany przez sejmik województwa wieloletni program rozbudowy bazy sportowej. Praktycznie w każdej gminie znajduje się obiekt sportowy, który uzyskał w ten sposób wsparcie finansowe. Komisja również współtworzy budżet przeznaczony na zadania własne województwa na sport oraz zasady jego podziału poprzez opiniowanie uchwał sejmiku, określających tryb ich rozdysponowywania na dotacje dla organizacji sportowych oraz stypendia dla młodych sportowców.

Musimy stawiać na młodzież. Już w Rzeczypospolitej szlacheckiej uważano, że takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie. Naszym zadaniem jest pamiętać o tym i pracować tak, by stworzyć jak najlepsze warunki wsparcia i rozwoju dla młodych ludzi.

Rozmawiał Marcin Fuchs

Komisja Nauki, Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Pomorskiego pracuje w składzie:

- Dariusz Męczykowski (PO) – przewodniczący
- Janusz Kupcewicz (PSL) – wiceprzewodniczący

Członkowie:

- Piotr Karczewski (PiS)
- Anna Gwiazda (PiS)
- Mirosław Batruch (PSL)
- Piotr Wittbrodt (PO)

Matma nie gryzie!

Znamy zwycięzców konkursu na plakat promujący matematykę, zorganizowanego w ramach Roku Matematyki na Pomorzu. Zwycięskie prace to m.in. „Matma nie gryzie” czy „Nikt ci w matmie nie pomoże, tak więc przyjedź na Pomorze”. Laureaci odebrali nagrody podczas czerwcowego posiedzenia Sejmiku Województwa Pomorskiego z rąk marszałka Mieczysława Struka oraz przewodniczącego sejmiku Jana Kleinszmidta.

Celem konkursu był rozwój umiejętności plastycznych wśród dzieci i młodzieży, popularyzacja wiedzy o matematyce, upowszechnienie korzyści płynących z wykorzystania tej dziedziny nauki oraz promocja województwa pomorskiego. Nagrodzone zostały dzieci uczęszczające do przedszkoli, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. Łącznie nadesłano 483 prace, a największe zainteresowanie konkursem było wśród dzieci

Rys. Tymon Sochaj, lat 7

uczęszczających do szkół podstawowych. Lista nagrodzonych w konkursie na stronie: pomorskie.eu/-/matma-nie-gryzie-.

Konkurs zorganizowany został w ramach Roku Matematyki przez Depar-

tament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku.

Magdalena Ledwoń

Pomorscy radni w Odessie

Fot. archiwum UMWP

Radni Sejmiku Województwa Pomorskiego Jacek Bendykowski, Dobrawa Morzyńska i Bartosz Piotrusiewicz w dniach 13-16 lipca przebywali w Odessie na Ukrainie. Pomorscy samorządowcy spotkali się tam m.in. z przewodniczącym Michailem Szmuszkowiczem i radnymi Rady Obwodowej Odessy. Współpraca z Obwodem Odeskim trwa od 2003

roku w ramach porozumień o współpracy pomiędzy województwem pomorskim a Administracją Państwową Obwodu Odeskiego oraz pomiędzy Sejmikiem Województwa Pomorskiego a Radą Odwodu Odeskiego.

Ukraina jest w przededniu reformy samorządowej i doświadczenia polskie są dla niej bardzo cenne. Pomorscy radni podzielili się z nimi zarówno sukcesami

reformy, jak i jej słabościami. Jesienią planowany jest przyjazd przedstawicieli obwodu odeskiego na Pomorze. Będą mogli bezpośrednio zapoznać się z efektami reformy samorządowej na Pomorzu oraz możliwościami płynącymi z członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Wioletta Dymarska

Czas na PKM

Po dwóch latach budowy, po niemal pięciu latach przygotowywania się do inwestycji oraz po kilkudziesięciu latach marzeń o odbudowie dawnej kolei kokoszkowskiej, 30 sierpnia 2015 roku uroczyście otwarto niemal 20-kilometrową linię kolejową łączącą ponownie Gdańsk z Kaszubami.

Budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej to epokowa inwestycja, często porównywana z oddaniem do użytku Szybkiej Kolei Miejskiej w latach 50. XX wieku. Nie bez powodu. To największa inwestycja w historii samorządu województwa pomorskiego, to także pierwsza linia kolejowa wybudowana przez samorząd wojewódzki. To również pierwsza od prawie 40 lat wybudowana od podstaw linia kolejowa w Polsce. Pomorska Kolej Metropolitalna to także idea, piękna idea, która zrodziła się w głowach entuzjastów kolei już wiele lat temu. Pomoc finansowa Unii Europejskiej oraz zaangażowanie władz województwa pomogły tę ideę zrealizować.

– Pomorska Kolej Metropolitalna to efekt pracy wielu osób, wielu instytucji, pracowników i robotników – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. – Dziś jesteśmy wdzięczni tym wszystkim, dzięki którym kolej, o której marzyliśmy przez kilkadziesiąt lat, stała się faktem.

Nowy korytarz transportowy

Kiedy ponad 100 lat temu, 28 lipca 1909 roku, parlament pruski uchwalił ustawę o wybudowaniu niemal 20-kilometrowej linii kolejowej z Gdańska do Starej Piły przez Brętowo, Kiełpiniek, Kokoszkę i Leżno – linii, która zainspirowała współczesnych projektantów i była przyczynkiem do budowy PKM – myślano przede wszystkim o skomunikowaniu Gdańska z okolicznymi miejscowościami. Pierwsze pociągi z Gdańska przez Starą Piłę do Kartuz pojechały 1 maja 1914 roku. Trud i wysiłek inżynierów oraz budowniczych sprzed 100 lat miał na celu rozwój kolei oraz miał ułatwić komunikację pasażerską pomiędzy Gdańskiem i Kaszubami. Ten sam cel przyświecał również projektantom oddawanej dzisiaj do użytku linii PKM, która częściowo przebiega śladem dawnej kolei kokosz-

Maciej Lignowski, prezes SKM (od lewej), Milena Marczyńska, kierownik pociągu, Krzysztof Pietrzak, kierownik pociągu, marszałkowie Ryszard Świński i Mieczysław Struk, Tomasz Skonieczny, maszynista, Krzysztof Rudziński, prezes PKM, oraz Patrycja Formella, kierownik pociągu.

Fot. Sławomir Lewandowski

Marszałkowie Mieczysław Struk i Ryszard Świński witają pierwszych pasażerów.

Fot. Sławomir Lewandowski

Szynobus PKM na wiadukcie kolejowym nad ul. Słowackiego.

Fot. Sławomir Lewandowski

kowskiej, zniszczonej całkowicie w 1945 roku. Głównym założeniem projektantów była bowiem budowa nowego korytarza kolejowego z Gdańska do Kartuz i Kościerzyny, a w dalszej perspektywie dalej w kierunku Lipusza i Bytowa. Linia Pomorskiej Kolei Metropolitalnej po 70 latach ponownie połączyła Gdańsk z Kartuzami, po drodze łącząc ze sobą kilka gdańskich dzielnic oraz Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy. Dzięki odgałęzieniu w kierunku gdańskiej Osowy pociągi PKM dojeżdżają również do Gdyni, zatrzymując się po drodze na wspomnianej stacji Gdańsk Osowa (w sąsiedztwie starego peronu budowany jest przystanek PKM z charakterystyczną czerwoną wieżą). W przyszłym roku planuje się budowę dwóch kolejnych przystanków PKM: Gdynia Karwiny i Gdynia Stadion wraz z węzłem transportowym Karwiny, który wybudować mają wspólnie miasta Gdynia i Sopot.

Wizjonerski projekt

Pomorska Kolej Metropolitalna to także przykład wizjonerskiego podejścia do transportu kolejowego. Projektując kilka lat temu nową kolej, część trasy wytyczono po słabo zurbanizowanym terenie. Część przystanków powstawała w tzw. polu. Do nich wytyczono drogi dojazdowe. Dzisiaj pola albo już się zamieniły, albo za chwilę zamienią się w nowe osiedla mieszkaniowe. Zagospodarowano już część obszarów wokół torów PKM, przeznaczając je m.in. na tereny rekreacyjne dla mieszkańców. Sąsiedztwo nowej linii kolejowej okazało się także atrakcyjnym

terenem dla potencjalnych inwestorów. To przysłowiowe wizjonerstwo opiera się także na wskaźnikach natężenia ruchu samochodowego, jaki będzie za kilkanaście lat na trasie pomiędzy aglomeracją gdańską a Kaszubami. A te nie pozostawiają złudzeń, że Pomorska Kolej Metropolitalna musiała powstać, gdyż przyczyni się do odciążenia pomorskich dróg, będąc doskonałą i wygodną alternatywą dla podróżujących.

– Ten projekt to duże wyzwanie, a my jesteśmy jedyną instytucją w tym kraju, która zbudowała nową linię kolejową. Kiedy zaczynaliśmy budowę, wielu pukało się w głowę i mówiło: „w życiu wam się nie uda”. Dziś mówimy: udało się! – wypowiadał się Ryszard Świlski, członek Zarządu Województwa Pomorskiego.

Kolej przyszłości

Regularne kursy Pomorskiej Kolei Metropolitalnej rozpoczęły się 1 września. Pasażerowie mają już okazję przekonać się, jak podróżuje się najnowszą linią kolejową w Polsce. Wdrożenie tak wielkiej inwestycji, jaką jest Pomorska Kolej Metropolitalna, może napotykać na początku pewne trudności, tym bardziej że nowa linia musi „wszczepić się” w istniejący już regionalny system transportu kolejowego (regionalne, krajowe i towarowe linie kolejowe). Można się spodziewać, że tzw. rozruch potrwa kilka miesięcy, mieszkańcy muszą się bowiem przekonać i przyzwyczaić do nowego środka transportu, zaś przewoźnik musi poznać oczekiwania swoich pasażerów.

Główną atrakcją inauguracji linii PKM był pociąg retro.

Fot. Sławomir Lewandowski

Jednak bez względu na ewentualne trudności już dziś można śmiało powiedzieć, że Pomorska Kolej Metropolitalna to inwestycja epokowa, na miarę powstania Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście. Choć prawdziwe podsumowanie tej inwestycji będziemy mogli przeprowadzić dopiero za 10, 15 lub 20 lat, to już dzisiaj można zaryzykować stwierdzenie, że wówczas nikt z nas nie będzie wyobrażał sobie naszego województwa bez Pomorskiej Kolei Metropolitalnej.

Sławomir Lewandowski

Zbadamy kompetencje zawodowe Pomorzan

Rozmowa z Tadeuszem Adamejtisem,
dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku
– jednostki organizacyjnej samorządu województwa pomorskiego

– Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku zakończył w czerwcu br. realizację innowacyjnego projektu pt. „Wielowymiarowy model wsparcia i identyfikacji kompetencji zawodowych”. Co się kryje pod tym specjalistycznym tytułem?

– Przez dwa lata Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku w imieniu samorządu województwa pomorskiego zajmował się opracowaniem i testowaniem zindywidualizowanych, specjalistycznych usług poradnictwa zawodowego, dostosowanych do wymagań dynamicznie zmieniającego się rynku pracy oraz oczekiwań pracodawców i pracowników. Dzięki współpracy z różnymi partnerami: uczelniami wyższymi – Uniwersytetem SWPS i Politechniką Wrocławską oraz powiatowymi urzędami pracy z województwa pomorskiego przy wsparciu szwedzkiego urzędu pracy w Gävle udało nam się wypracować zupełnie nowe specjalistyczne usługi poradnictwa zawodowego, których obecnie doradcy zawodowi w powiatowych urzędach pracy w Polsce nie mają możliwości zaoferowania swoim klientom, np. badanie kompetencji przy użyciu „próbek pracy”, badanie możliwości fizycznych i poradnictwo w zakresie ergonomii stanowiska pracy.

– Co to są „próbki pracy”?

– Jednym z innowacyjnych rozwiązań wypracowanych podczas realizacji projektu jest badanie kompetencji psychologicznych na podstawie praktycznych zadań diagnostycznych nazywanych próbkami pracy. „Próbki pracy” to zestaw kilkudziesięciu wystandardyzowanych zadań testowych, które stawiają osobę badaną w sytuacji konieczności wykonania konkretnej

Fot. archiwum WUP

pracy, podczas której dokonywana jest obserwacja i ocena jej działania.

– Jak wygląda badanie możliwości fizycznych?

– Podczas badań możliwości fizycznych klient wykonuje ćwiczenia fizyczne, które symulują zadania zawodowe. To badanie szczególnie polecamy osobom, których sprawność fizyczna jest w jakiś sposób obniżona w wyniku pojawienia się choroby, urazu czy na skutek starzenia się i które potrzebują określenia własnych możliwości zawodowych. Dopełnieniem testów kompetencji jest doradztwo ergonomiczne, szczególnie w przypadkach osób, u których badanie diagnostyczne wykazało kłopoty fizyczne. Fizjoterapeuta zauważa braki fizyczne, ocenia i podpowiada wówczas co zrobić, żeby jak najdłużej utrzymać dobre zdrowie. Oprócz porady specjalisty osoby badane mogą wypróbować ergonomiczne sprzęty, tj. stoły o regulowanej wysokości blatów, krzesła różnego typu, podnóżki, uchwyty.

– Co daje badanie kompetencji osoby szukającej pracy?

– Wachlarz nowatorskich usług oferowanych w opracowanym i przetestowanym projekcie pozwala na ustalenie, w jakich rolach zawodowych na rynku pracy najbardziej odnalazłaby się badana osoba, co znacznie ułatwia przekwalifikowanie się i lepsze dopasowanie do rynku pracy. Zastosowanie usługi poradnictwa ergonomicznego pomaga z kolei dostosować stanowisko pracy do możliwości fizycznych pracownika, a także w przypadku zdiagnozowania dolegliwości zdrowotnych wskazać takim osobom alternatywy zawodowe i sposób ergonomicznego przystosowania stanowiska pracy.

– Jak mieszkańcy województwa pomorskiego mogą skorzystać z efektów Państwa projektu?

– Oryginalna i nieszablonowa oferta usług wypracowana w projekcie nadaje nową jakość doradztwu zawodowemu i jest skutecznym narzędziem wspierającym osoby długotrwale bezrobotne, osoby starsze i z niepełno-

sprawnością, w poszukiwaniu pracy. Wypracowane w ramach projektu rozwiązania przygotowane zostały jako usługi odpowiadające na obecne i przyszłe wyzwania na polskim rynku pracy, z uwzględnieniem realiów funkcjonowania tutejszych urzędów pracy, w tym możliwości finansowych. Po to, by odegrały one kluczową rolę w pomaganiu wszystkim osobom pracującym bądź poszukującym zatrudnienia wydłużyć aktywność zawodową, bez problemu odnaleźć się i utrzymać na rynku pracy. W efekcie lepsze poznanie siebie przyczyni się, w przypadku tych osób, do podniesienia ich samooceny, odkrycia umiejętności, których dotychczas nie były świadome, zwiększenia mobilności na rynku pracy i motywacji do poszukiwania zatrudnienia. Zastosowanie nowoczesnych metod pracy z klientem podniesie również jakość pracy doradców zawodowych, bo mając kompleksową ocenę umiejętności i kompetencji osoby bezrobotnej, będą mogli trafniej dopasować różne formy wsparcia, jak dobór staży, szkoleń zawodowych, oferty pracy. W konsekwencji również pracodawca, poszukując osoby do pracy, nie będzie miał kłopotu z doborem odpowiednio przygotowanego kandydata i dostosowania stanowiska pracy, by jakość wykonywanych zadań była na najwyższym poziomie. Od 1 lipca 2015 roku rozwiązania wypracowane w projekcie – specjalistyczne usługi poradnictwa zawodowego weszły do katalogu usług świadczonych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gdańsku przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Gdańsku.

– Kto może zwrócić się do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej?

– Wszystkie osoby, które ukończyły 18 lat, poszukujące zatrudnienia, rozważające zmianę pracy czy myślące o założeniu działalności gospodarczej mogą skorzystać z usługi badania kompetencji w oparciu o „próbki pracy” i poznać swoje kompetencje psychologiczne, o ile doradca zawodowy potwierdzi zasadność takiego badania. Doradcy dysponują różnymi narzędziami, które są używane w zależności od indywidualnych potrzeb

klientów. Klienci Centrum mogą też dokonać oceny swojej sprawności fizycznej, wykonując specjalistyczne badania i testy. Dzięki temu mają możliwość dowiedzieć się, jakie prace mogą wykonywać bez szkody dla swojego zdrowia, a jakie nie. Jak dbać o siebie, pracować bezpiecznie, wygodnie i bez zmęczenia. Dostają też wskazówki, jak dostosować stanowisko pracy do wykonywanych zadań i jak prawidłowo wykonywać różnorodne prace. Oprócz doradców zawodowych z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gdańsku na badanie „próbki pracy” mogą kierować także przeszkoleni doradcy z powiatowych urzędów pracy i innych instytucji.

– Projekt „Wielowymiarowy model wsparcia i identyfikacji kompetencji zawodowych” otrzymał wyróżnienie w tegorocznej edycji konkursu „Regaty Rozwoju: Liderzy innowacji i współpracy ponadnarodowej PO KL 2007-2013”. Planujecie Państwo ekspansję efektów projektu poza województwo pomorskie?

– Przed nami najważniejszy etap: wdrożenie wypracowanych metod w pakiet usług świadczonych przez doradców zawodowych w całej Polsce. Dostarczenie zarówno pracownikom urzędów pracy, jak i ich klientom rzetelnych i nowoczesnych narzędzi badania kompetencji zawodowych, umożliwiających ocenę możliwości fizycznych w kontekście wykonywanych zadań i organizacji stanowiska pracy oraz upowszechnienie usług doradztwa ergonomicznego w urzędach pracy. Jeszcze w czasie trwania projektu przeszkoliliśmy 12 doradców zawodowych z 4 wojewódzkich urzędów pracy (w Warszawie, Białymstoku, Toruniu i Wrocławiu) ze stosowania wypracowanych w ramach projektu narzędzi diagnozy kompetencji psychologicznych „próbki pracy”. Przygotowaliśmy też specjalne zeszyty metodyczne, z których będą korzystali pracownicy różnych instytucji rynku pracy. W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad koncepcją wdrożenia wypracowanych w ramach projektu usług we wszystkich wojewódzkich urzędach pracy w całej Polsce.

Rozmawiał Adam Moczulski

Pomorska moc atrakcji na Jarmarku św. Dominika

Zaczęło się dosłownie „przez żołądek do serca”, bo już pierwszego dnia na stoisku Pomorskiego powitały nas dary morza, wędliny, sery, rogaliki, powidła, borówki, żurawina, truskawki... Same regionalne, pomorskie smaki, którym po prostu trudno było się oprzeć.

Fot. Sławomir Lewandowski

Fot. Sławomir Lewandowski

Przez 23 dni, podczas Jarmarku św. Dominika, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego promował podległe samorządowi województwa instytucje kultury, edukacji, zdrowia, ochrony środowiska, a także pomorskie kulinaria, turystykę i projekty unijne. Pierwszy tydzień kulinarnych przysmaków minął przyrodniczo w towarzystwie m.in. raka szlachetnego i pszczoł. Była także degustacja miodów, prezentacja sadzonek, haftu kaszubskiego i rękodzieła artystycznego – mogliśmy nawet sami ulepić garnek z gliny.

Podczas tygodnia kultury można było poczuć się jak aktor na scenie, przebijając się w teatralne kostiumy, a także posłuchać muzyki klasycznej. Nie zabrakło Szekspira i Witkacego, a do tego wszystkim Katarzyna Figura czytała nam fragmenty książki „Morze płąza”...

Na koniec czas zadbać o zdrowie – były pokazy pierwszej pomocy, konsultacje z lekarzem dermatologiem oraz okazja do pomiaru ciśnienia i poziomu glukozy. Specjaliści mówili na temat cu-

Fot. Sławomir Lewandowski

krzycy i prawidłowego żywienia, a przyszłe mamy skorzystały z porad szkoły rodzenia.

Więcej zdjęć i szczegółowe relacje z poszczególnych dni znajdują się na stronie pomorskie.eu i na Facebooku samorządu województwa pomorskiego.

Magdalena Ledwoń

Fot. Sławomir Lewandowski

Wielki festyn AMBER FEST

Już dziś mieszkańcy Pomorza mogą planować sobotni dzień z rodziną i przyjaciółmi – 19 września pod PGE ARENA Gdańsk odbędzie się największy w Polsce Północnej festyn biesiadny AMBER FEST.

Przed nami cały dzień rodzinnej zabawy, podczas którego będzie można rozsmakować się w lokalnych produktach, poznać zdrową żywność, która często jest na wyciągnięcie ręki, a niewiele osób zdaje sobie z tego sprawę. Stoiska na wydarzeniu będą mieć regionalni producenci najwyższej jakości wyrobów m.in. mięsnych, przetworów mlecznych i miodów.

Wesoło, pysznie...

W programie zaplanowano wiele niespodzianek i atrakcji zarówno dla dzieci – skakanie na dmuchańcach czy malowanie twarzy – jak i dla dorosłych, dla których organizatorzy przygotowali ucztę dla podniebienia, będą mogli bowiem delektować się regionalnymi przysmakami i brać udział w pokazach live cooking w wykonaniu znanych blogerów. Festyn poprowadzi Krzysztof Skiba, a całodzienną rozrywkę towarzyszyć będą muzyka płynąca ze sceny i koncerty znanych wykonawców.

AMBER FEST to nie lada gratka dla smakoszy chmielowego trunku – uczestnicy będą mieli możliwość skosztowania regionalnych piw, zapewnianych przez gdański Browar Amber – producenta takich legend jak: Piwo Żywe, Koźlak czy Johannes. Odbędą się także pokazy warzenia piwa, a w strefie grillowania będzie można zjeść tradycyjne kiełbaski, kaszanki czy szaszłyki.

...rozrywkowo i muzycznie

Biesiadę uświetnią koncerty, które od godziny 16.30 będą głośno rozbrzmiewały ze sceny. Oprawę muzyczną zapewnią Etna Kontrabande, Otoczeni przez Bydło i gwiazda wieczoru – zespół PIERSI. Na szczęście na tym zabawa się nie zakończy, gdyż na scenę wkroczy DJ i rozgrzeje wszystkich do tańca.

Wydarzenie, organizowane przez PGE ARENĘ Gdańsk oraz Browar Amber, oprócz świetnej zabawy ma jednocześnie na celu promocję produktów re-

PGE ARENA Gdańsk

AMBER FEST

BROWAR AMBER

GDAŃSKIE ŚWIĘTO PIWA

WIELKA BIESIADA PIWNA 19.IX.

przy stadionie PGE ARENA Gdańsk
godz. 11:00 - 0:00
WSTĘP BEZPŁATNY

JARMARK PRODUKTÓW REGIONALNYCH
ATRAKcje DLA DZIECI
STREFA BLOGERSKA
WYZWANIE SMAKU PEPSI
MUZYKA NA ŻYWO
20:00 KONCERT ZESPOŁU PIERSI
PROWADZĄCY: KRZYSZTOF SKIBA

www.amberfest.pl

gionalnych i zdrowej żywności oraz edukację społeczności aglomeracji trójmiejskiej z zakresu tradycyjnej produkcji spożywczej.

Honorowy patronat nad festynem objął marszałek województwa pomorskiego.

Agnieszka Kobus

36 miliardów złotych na innowacje w nauce i biznesie

Inteligentny Rozwój to największy w Unii Europejskiej program krajowy finansujący badania i rozwój oraz innowacje. Na sfinansowanie projektów mogą liczyć przede wszystkim jednostki naukowe, instytucje otoczenia biznesu, a także przedsiębiorstwa.

Fot. ©Depositphotos Alexander Rath

Hasłem przewodnim programu jest wspieranie projektów beneficjentów od samego pomysłu, poprzez etapy instalacji pilotażowych, demonstracyjnych, aż do wdrożenia nowego rozwiązania na rynek. W latach 2014-2020 premiowane więc będą gospodarcze ukierunkowanie projektów naukowych oraz wspólne przedsięwzięcia nauki i biznesu. Oprócz dobrze znanych już dotacji beneficjenci na realizację swoich projektów otrzymają także szerszy dostęp do preferencyjnych

pożyczek i funduszy kapitałowych podwyższonego ryzyka. Na instrumenty finansowe przeznaczono około 10 proc. budżetu Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Współpraca z nauką

Głównymi beneficjentami POIR są: przedsiębiorstwa (w szczególności mikro, małe i średnie), jednostki naukowe, instytucje otoczenia biznesu (w tym m.in. parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii, sieci anio-

łów biznesu) oraz podmioty zrzeszające wyżej wskazanych odbiorców wsparcia w formie konsorcjów czy klastrów.

Pierwsze konkursy skierowane do przedsiębiorców na realizację projektów związanych z badaniami przemysłowymi i pracami rozwojowymi zostały ogłoszone już w maju br. Zgodnie z przyjętym harmonogramem ogłaszane są kolejne konkursy.

POIR szczególnie akcentuje potrzebę współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi, co odnosi się

zwłaszcza do realizacji projektów o wyższym poziomie zaawansowania technologicznego. W tym kontekście inwestycja w naukę traktowana jest jednocześnie jako inwestycja w gospodarkę. Zwiększenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw wymaga wprowadzenia nowych lub ulepszonych produktów i usług w oparciu o specjalistyczną wiedzę i rozwiązania, które mogą być oferowane przez jednostki nauki. O tego typu wsparcie będzie można ubiegać się już od 31 sierpnia aż do 30 grudnia br. w ramach tzw. bonu na innowację. Finansowane będą projekty związane z zakupem usługi polegającej m.in. na opracowaniu nowego lub znacznie ulepszanego wyrobu, technologii produkcji czy wzoru przemysłowego.

Fundusze na rozwój

Jednak „bony na innowacje” to niejedyny konkurs związany ze współpracą nauki z biznesem. Już od 1 października uruchomiony zostanie kolejny konkurs w Programie Inteligentny Rozwój. Tym razem projekty będą skierowane na rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki. Jednak w ramach konkursu jednostki naukowe mogą sfinansować wyłącznie wybrane projekty dużej, strategicznej infrastruktury badawczej, która znajduje się na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej. Jednocześnie warunkiem dofinansowania będzie zobowiązanie projektodawcy do opracowania założeń udostępniania zakupionej aparatury przedsiębiorstwom i innym zainteresowanym podmiotom.

Warto podkreślić, że Program Inteligentny Rozwój ma zachęcać podmioty gospodarcze do realizacji szeroko rozumianych projektów badawczo-rozwojowych oraz ich wdrożeń na rynek. POIR to największy w Unii Europejskiej program finansujący innowacje, badania i rozwój. Na jego realizację przeznaczono około 8,6 mld euro z funduszy europejskich, czyli ponad 36 mld zł. W rezultacie realizowanych projektów powstaną także nowe miejsca pracy, a na rynek mają zostać wprowadzone nowatorskie usługi, produkty i technologie.

Wszelkie informacje odnośnie Programu Inteligentny Rozwój dostępne są pod adresem: www.poir.gov.pl.

Justyna Szybska-Lewandowska

Nowa linia tramwajowa w Gdańsku

Na miesiąc przed terminem zakończyła się budowa nowej linii tramwajowej do gdańskich dzielnic: Piecki i Migowo. 26 sierpnia pierwszy tramwaj uroczystie przejechał ponad 4,5-kilometrową trasę. Z kolei 31 sierpnia rozpoczęły się regularne kursy na tej linii.

Fot. Jerzy Pinkas/www.gdansk.pl

Nowa linia tramwajowa, do obsługi której miasto Gdańsk kupiło pięć nowoczesnych, dwukierunkowych tramwajów Pesa Jazz Duo, biegnie od Pętli Siedlce wzdłuż ul. Kartuskiej przez ul. Nowolipie, ul. Rakoczego aż do przystanku Pomorskiej Kolei Metropolitalnej Gdańsk Brętowo. Częścią nowej trasy jest także 700-metrowe odgańlenie od ul. Rakoczego wzdłuż ul. Bulońskiej.

Budowa linii tramwajowej na Piecki-Migowo została zrealizowana w ra-

mach Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej – etap III B, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 działanie 7.3: Transport miejski w obszarach metropolitalnych priorytet VII: Transport przyjazny środowisku. Całkowita wartość projektu GPKM - etap III B to ponad 255 mln zł.

Sławomir Lewandowski

Fundusze europejskie a równość szans

W latach 2014-2020 Unia Europejska rozszerzyła zakres polityki równości m.in. na projekty infrastrukturalne oraz grupy do tej pory niedostatecznie wspierane w projektach unijnych. Budując drogę, most albo chodnik, trzeba będzie uwzględnić sytuację różnych użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Fot. ©Depositphotos /photography33

O przestrzeganiu zasady równych szans projektodawcy będą musieli pamiętać również w projektach szkoleniowych, integracyjnych czy edukacyjnych. Dla realizujących projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego nie jest to jednak zaskoczeniem. Od 2009 roku przed pozyskaniem dofinansowania zobligowani byli oni do przeanalizowania struktury płci uczestników, zapewnienia równego dostępu do rekrutacji oraz organizowania szkolenia w miejscach dostępnych dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Jakie działania będzie można zastosować w latach 2014-2020, żeby prze-

łamywać bariery nierówności? Będą to przede wszystkim specjalistyczny transport dla uczestników projektu, zakup lub wynajęcie sprzętu ułatwiającego kontakt z osobami posługującymi się językiem migowym, programów powiększających, montaż systemów wspomagających słyszenie czy nawet dostosowanie posiłków do specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności.

Najważniejsze jest jednak to, że bez względu na rodzaj odbiorców wsparcia oferowanego z funduszy europejskich wszelkie inwestycje będą musiały spełniać kryteria: użyteczności, elastyczno-

ści, prostoty, czytelności oraz wygody w użytkowaniu.

Szczegółowe zasady równości w projektach unijnych, w tym finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, zostały określone w dokumencie „Wytocznice w zakresie realizacji zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasad równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”.

Adam Moczulski

Podpisanie listów intencyjnych w ramach projektu Zdolni z Pomorza

Wicemarszałek województwa pomorskiego Krzysztof Trawicki podpisał ze starostami oraz rektorami pomorskich uczelni listy intencyjne dotyczące wspólnej realizacji przedsięwzięcia Zdolni z Pomorza, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. Samorząd województwa pomorskiego chce na ten cel przeznaczyć 32 mln zł. Uroczystość odbyła się 6 lipca br.

Wicemarszałek Krzysztof Trawicki
oraz starosta nowodworski Zbigniew
Ptak.

Fot. Sławomir Lewandowski

Przedsięwzięcie jest kontynuacją realizowanego w latach 2007-2013 innowacyjnego projektu pn.: „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”, zrealizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

– Poprzednie edycje projektu pokazały, że dzięki niemu korzystają przede wszystkim uczniowie, dlatego cieszą się, że wspólnie będziemy kontynuować to, co naprawdę dobrze się sprawdziło – mówił wicemarszałek Krzysztof Trawicki.

Listy intencyjne są kolejnym krokiem do systemowego wspierania najzdolniejszych uczniów z naszego województwa. Na bazie doświadczeń realizowanego projektu, który wsparciem objął ponad 1500 uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, a także niemal 200 nauczycieli, w ramach przedsięwzięcia strategicznego rozszerzony zostanie zakres wsparcia uczniów o nowe dziedziny: przyrodnicze i humanistyczne. Poszerzony zostanie również katalog form wsparcia uczniów uzdolnionych – obok dodatkowych zajęć pozaszkolnych, obozów naukowych, spotkań aka-

demickich i opieki mentorskiej planuje się zajęcia dedykowane wybranej grupie uzdolnionych uczniów, przygotowujące do olimpiad przedmiotowych, warsztaty naukowe i wizyty w innowacyjnych zakładach pracy, nowoczesnych laboratoriach itp. Dodatkowe wsparcie otrzymają również nauczyciele pracujący z uczniem zdolnym.

Wartość projektu, planowanego na lata 2015-2022, wynosi 32 mln zł. Środki na jego realizację zostały zabezpieczone w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego 2014-2020.

Magdalena Ledwoń

Inwestycje infrastrukturalne w Jastarni

Remont i doposażenie pomostu, samoczyszcząca toaleta publiczna, rozbudowa infrastruktury w rejonie mola czy zewnętrzna siłownia – to tylko niektóre z przykładów, które gmina Jastarnia realizuje w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej. Uroczystość oddania jednego z projektów, w której uczestniczył marszałek Mieczysław Struk, były burmistrz Jastarni, odbyła się 6 lipca.

Przedmiotem inwestycji, zrealizowanej w ramach projektu pn. „Podniesienie standardu infrastruktury turystycznej w ciągu ul. Stelmaszczyka w Jastarni”, było wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie i doposażeniu pomostu cumowniczo-spacerowego oraz budowie automatycznej (samoczyszczącej) toalety publicznej, dostępnej do użytku przez cały rok. Łączny koszt projektu to 690 tys. zł, a jego dofinansowanie ze środków unijnych wynosi ponad 410 tys.

Jastarnia ma też nowe wejście na molo, które dzięki ścieżce pieszo-rowerowej zostało połączone z ulicami Stelmaszczyka i Nad Zatoką. Zagospodarowano również tereny przyległe, zainstalowano oświetlenie terenu oraz wykonano montaż małej infrastruktury (ławki, śmietniki etc.), a dla bardziej aktywnych powstała siłownia zewnętrzna ze specja-

Fot. archiwum UMWP

listycznym sprzętem. Łączny koszt inwestycji wykonanej w ramach projektu pn. „Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Jastarnia poprzez rozbudowę infrastruktury w rejonie mola spacerowego

przy ul. Stelmaszczyka w Jastarni” to ponad 1,58 mln zł, a kwota dofinansowania to ok. 1,06 mln zł.

Magdalena Ledwoń

www.rpo.pomorskie.eu

Nowa strona poświęcona Regionalnemu Programowi Operacyjnemu Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Zapisz się do newslettera - otrzymuj aktualne informacje związane z naborami wniosków o dofinansowanie, szkoleniami, zmianami dokumentów.

Zakończył się pierwszy cykl szkoleń poświęconych RPO WP 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 znacznie różni się od tego, który poznaliśmy w latach 2007-2013. Szkolenia w Gdańsku, Kościerzynie, Kwidzynie i Słupsku miały na celu przedstawienie zmian oraz przygotowanie firm i instytucji do ubiegania się o fundusze europejskie.

Fot. Dorota Dalecka

Blisko 600 osób mogło dowiedzieć się, w jaki sposób będzie realizowany nowy Program, dla kogo przeznaczone będzie dofinansowanie na poziomie regionalnym, jak będą oceniane projekty i gdzie należy szukać informacji na ten temat. Oprócz głównych założeń omówiono kwestie zarządzania RPO WP 2014-2020, Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych, zasad wdrażania, kwalifikowalności wydatków, systemu oceny i kryteriów wyboru projektów oraz generator wniosków aplikacyjnych. Informacje nt. RPO WP 2014-2020 zaprezentowali pracownicy Departamentu Programów Regionalnych oraz Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu

Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, którzy bezpośrednio odpowiadają za realizację Programu.

RPO WP 2014-2020 jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Alokacja środków UE na Program wynosi łącznie 1,86 mld EUR i jest o 926,4 mln euro wyższa od Programu na lata 2007-2013, co czyni go największym w historii województwa pomorskiego programem inwestycyjnym będącym w dyspozycji władz regionalnych.

W najbliższym czasie planowane są spotkania i szkolenia dla beneficjen-

tów z zakresu pomocy publicznej, oceny oddziaływania na środowisko, prawa zamówień publicznych czy luki finansowej. Dla osób stawiających „pierwsze kroki” w Funduszach Europejskich przeznaczone są „Warsztaty dla początkujących” oraz spotkania informacyjne.

Zachęcamy do udziału w bezpłatnych szkoleniach i warsztatach organizowanych przez Urząd Marszałkowski, na temat których informacje można znaleźć na stronie internetowej: www.pomorskiewunii.pomorskie.eu oraz www.rpo.pomorskie.eu.

Martyna Sawicka

Franciszek Mamuszka – krajoznawca, nauczyciel, przewodnik

W 2015 roku mija 110. rocznica urodzin oraz 20. rocznica śmierci Franciszka Mamuszki. Z tej okazji 2 października br. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Sali im. Lecha Bądkowskiego odbędzie się uroczysta sesja krajoznawcza. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem objął marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Spotkanie jest efektem wieloletniej współpracy Departamentu Turystyki i Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego z Pomorską Federacją Przewodnicką PTTK i środowiskami przewodnickimi działającymi w naszym regionie. Dotychczas wspólnie zrealizowanych zostało wiele imprez o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i europejskim. Szczególną rolę odgrywają organizowane przez Urząd Marszałkowski szkolenia dla przewodników w ramach cyklu „Wykładów Otwartych”, podczas których zapraszani specjaliści prezentują tematy z zakresu turystyki, krajoznawstwa i historii województwa pomorskiego.

W trakcie sesji jubileuszowej przedstawiona zostanie sylwetka Franciszka Mamuszki na tle wybitnych krajoznawców polskich oraz krajoznawców, którzy po roku 1945 budowali tożsamość regionalną polskiego wybrzeża. W poszczególnych referatach ukazany zostanie jego wkład w założenie oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, w tym tworzenie powojennego przewodnictwa w Gdańsku. Przypomniane zostaną także dokonania Franciszka Mamuszki jako badacza dziejów i kultury Pomorza oraz twórcy wielu przewodników turystycznych, książek historycznych i artykułów. Dodatkowo podczas sesji prezentowana

będzie wystawa publikacji i wydawnictw jego autorstwa.

Wśród zaproszonych gości udział wezmą m.in. prezesi Zarządu Głównego PTTK oraz przewodnicy i osoby związane z branżą turystyczną z całej Polski, którzy będą uczestnikami XIII Pomorskiego Zlotu Przewodników „Gdańsk 2015”. Organizatorem Sesji jest Koło Przewodników Miejskich i Terenowych przy Oddziale Gdańskim PTTK, które w 2001 roku przyjęło Franciszka Mamuszkę za swojego patrona.

Serdecznie zapraszamy do udziału!

Barbara Ząbczyk-Chmielewska

Franciszek Mamuszka (1905-1995)

Fot. Zbigniew Kosycarz KFP

Franciszek Mamuszka to bez wątpienia jeden z najwybitniejszych działaczy krajoznawczych ziemi pomorskiej. Był pod tym względem postacią wyjątkową, obdarzoną niezwykłym zapałem do pracy na rzecz popularyzacji regionu, z którym związał się na całe życie, mimo iż nie jest Pomorzanie z pochodzenia.

Współzakładał gdański oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (późniejsze PTTK) oraz wykładał na pierwszych powojennych kursach dla przewodników turystycznych. Wykształcił i wychował wiele pokoleń gdańskich przewodników, a jego opracowania były podstawowym materiałem w zdobywaniu wiedzy o Trójmieście, Kaszubach i Kociewiu. W ramach swojej pasji krajoznawczej organizował także odczyty i spotkania na temat gdańskich zabytków oraz stworzył katalog najważniejszych zabytków województwa.

Początkowo pracował w szkolnictwie i Kuratorium Oświaty, a następnie objął stanowisko kierownika Działu Naukowo-Oświatowego w Muzeum Pomorskim w Gdańsku (obecne Muzeum Narodowe), z którą to instytucją był związany do końca swojej pracy zawodowej. Należał m.in. do Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Towarzystwa Przyjaciół Gdańska, Towarzystwa Przyjaciół Sopotu, jak również Stowarzyszenia Autorów Polskich i Klubu Autorów Literatury Turystycznej.

Największy dorobek Franciszek Mamuszka posiadał w zakresie literatury krajoznawczej. Opublikował setki różnych artykułów i notatek zamieszczonych na łamach wybrzeżowej prasy oraz w czasopismach regionalnych i krajowych, opracowywał mapy i plany miast Pomorza, a łączny nakład książek, przewodników i informatorów turystycznych jego autorstwa przekroczył 2 miliony egzemplarzy.

Za liczne zasługi zawodowe i społeczne otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, honorowe odznaki „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej” i „Za Zasługi dla Gdańska”, Złotą Honorową Odznakę PTTK oraz kaszubski „Medal Stołema”. Ponadto nadano mu tytuł Honorowego Obywatela Sopotu, Zasłużonego Działacza Turystyki oraz Członka Honorowego PTTK.

XIII Pomorski Zlot Przewodników „Gdańsk 2015”

„Współczesne inwestycje” to motyw przewodni kolejnego już Pomorskiego Zlotu Przewodników, który odbędzie się w dniach 3-4 października br. W jego programie znalazły się m.in. prelekcje, wycieczki i zwiedzanie Gdańska. Honorowy patronat nad Zlotem objął Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Pomorskie Zloty Przewodników tradycyjnie organizowane są w różnych miejscach naszego regionu. W tym roku gospodarzami tej imprezy będą gdańscy przewodnicy PTTK. Z tej okazji do grodu nad Motławą zjadą miłośnicy i sympatycy turystyki nie tylko z terenu Pomorza, ale także goście z całej Polski. Będzie to więc doskonała okazja do tego, aby zaprezentować i wypromować nowe inwestycje, które w ostatnim czasie powstały w stolicy województwa pomorskiego.

XIII Pomorski Zlot Przewodników rozpocznie się uroczystą sesją w reprezentacyjnym wnętrzu Ratusza Głównego Miasta. Część oficjalną uświetni wystąpienie pt. „Współczesne inwestycje Gdańska na tle walorów kulturowych” wygłoszone przez Tomasza Błyskosza z Narodowego Instytutu Dziedzictwa, kierownika Oddziału Terenowego w Gdańsku. Następnie uczestnicy wezmą udział w wycieczkach tematycznych, mając do wyboru:

- „Gdańsk przemysłowy”, gdzie główną atrakcją stanowić będzie autokarowe zwiedzanie terenów gdańskiej rafinerii (dzięki uprzejmości władz Grupy LOTOS) oraz przejazd do Terminalu Kontenerowego DCT;

- „Współczesność zabytkowych obiektów”, której trasa obejmować będzie poznanie nowych placówek kultury na mapie Gdańska, tj. Teatru Szekspirowskiego oraz Centrum św. Jana.

W programie imprezy przewidziane są także odwiedzinny zabytkowej Twierdzy Wisłoujście połączone z występami jednej z trójmiejskich grup rekonstrukcji historycznej. Oprócz walorów poznawczych celem zlotu jest przede wszystkim integracja środowiska, dlatego też pierwszy dzień zakończy się wspólną biesiadą przewodnicką.

Drugi dzień z kolei przygotowany został pod kątem wizyty w Europejskim Centrum Solidarności oraz spotkania

Fot. Jagoda Lenzion

z Basilem Kerskim, dyrektorem tej instytucji. Dopełnieniem tej części programu będą odwiedzinny miejsc związanych z narodzinami „Solidarności”, czyli kościoła św. Brygidy, pomnika Poległych Stoczniovców oraz słynnej Sali BHP.

Organizatorami XIII Pomorskiego Zlotu Przewodników są Pomorska Federacja

Przewodnicka PTTK oraz Koło Przewodników Miejskich i Terenowych im. Franciszka Mamuszki przy Oddziale Gdańskim PTTK. Oby „trzynastka” okazała się dla organizatorów liczbą szczęśliwą, a uczestnikom imprezy przyniosła wiele pozytywnych wrażeń.

Marcin Szumny

Barbara Ząbczyk-Chmielewska Przewodnicząca Pomorskiej Federacji Przewodnickiej PTTK

Pomorskie Zloty Przewodników są stałą imprezą programową Pomorskiej Federacji Przewodnickiej PTTK,

zrzeszającej środowiska przewodnickie naszego województwa.

Wśród celów realizowanych przez federację istotne miejsce zajmuje wymiana doświadczeń i ścisła współpraca w podnoszeniu kwalifikacji, utrzymanie kontaktów z innymi organizacjami przewodnickimi oraz różnymi ogniwami tu-

rystyki i krajoznawstwa, wspólna reprezentacja naszego środowiska przed władzami administracyjnymi i samorządowymi województwa.

Zloty organizowane są z okazji Światowego Dnia Turystyki, a gospodarzami w kolejnych latach są poszczególne ośrodki przewodnickie z terenu województwa pomorskiego. Koncepcja zlotów, oprócz integracji przewodników z Pomorza i Polski, przedstawiciele branży turystycznej i instytucji publicznych, zakłada także realizację bogatego programu krajoznawczego, a przede wszystkim promocję danego regionu.

Pomorskie smaki

Z LISTY PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH

Póki lato trwa, dając owoce pełne słodyczy, warto wybrać się do lasu czy ogrodu i urządzić dzień zbiorów i przetworów. Kiedy zebrane owoce są dojrzałe, miękkie, aromatyczne, pachnące słońcem, nawet nieco przejrzałe (ale nie nadgniłe), doskonale nadadzą się do zrobienia własnego trunku. Pierwsze informacje o sposobach przygotowywania nalewek sięgają XVIII wieku. Nalewki, sporządzane głównie przez panią domu, stanowiły podstawę domowej apteczki. Do produkcji nalewek gospodynie wykorzystywały prawie każdy owoc z drzew, krzewów i roślin rosnących w przydomowych ogrodach oraz okolicznych lasach. Receptura sporządzania nalewek jest dość prosta, bo polega na zalaniu owoców spirytusem. Na liście produktów tradycyjnych widnieją nalewki, które wytwarzane są na bazie rodzinnych receptur, opartych na tradycji i doświadczeniu.

Smak lata w zimie oraz ochronę przed przeziębieniem zapewni **Nalewka malinówka z malin leśnych ze Wzgórz Szymbarskich**, którą można nabyć w Gościńcu Malinówka położonym w zakątku Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Nalewka malinówka z okolic Kartuz wytwarzana jest z dziko rosnących malin leśnych, które bogato porastają stoki Wzgórz Szymbarskich. Owoce muszą być zdrowe i dojrzałe, dlatego najczęściej zbierane są w sierpniu. Maliny zalewane są ½ litra wódki 40 proc., następnie ½ litra spirytusu, a na koniec 0,5 kg cukru. Tak przygotowane naczynie z malinami odstawiane jest w ciemnym i chłodnym miejscu na okres około jednego miesiąca. Po tym czasie maliny są odcędzane od nalewki i napój przelewany jest do różnego rodzaju naczyń, np. butelek, karafek. Wieloletnia tradycja wytwarzania nalewki z malin leśnych na terenie Kartuz jest bardzo popularna, ze względu na jej powszechnie

cenione właściwości i niepowtarzalny aromat i smak. Tak samo jest w przypadku **Nebrowianki – nalewki śliwkowej**, która pochodzi z Nebrowa Wielkiego, z krainy Dolnej Wisły, gdzie szczególnie mikroklimat pozwolił na ukształtowanie się specyficznych cech śliwek

Fot. archiwum UMWP

węgielek. Charakteryzują się one odpornością na niekorzystne czynniki klimatyczne, szkodniki oraz łatwością oddzielenia pestek od miąższu. Aby sporządzić nalewkę, należy 2,5 kg wydrylowanych i umytych śliwek zasypać 0,5 kg cukru, dolać 1 litr spirytusu i 1 litr wody, zostawić w zaciemnionym miejscu przez około miesiąc. Zlać delikatnie płyn i przefiltrować do naczyń. Następnie dosypać 0,5 kg cukru i odstawić na minimum 3–4 miesiące. Nalewka jest od lat podawana przez nadwiślańską społeczność na przyjęciach rodzinnych i spotkaniach towarzyskich w wielu nebrowskich domach. Kolejnym trunkiem przygotowywanym według receptur rodzinnych jest **Lecznicza nalewka jarzębino-wa/jarzębiak**. Doceniana za jej właściwości przeciwwzapalne oraz wzmacniające pracę serca i w zaburzeniach trawienia. Jarzębina, czyli jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), jest drzewem występującym w lasach, zaroślach i na miedzach. Najlepiej, kiedy rośnie na terenach nieuprzemysłowionych i daleko od szos. Jakość nalewki zależy w dużej mierze od jakości owoców jarzębiny i okresu zbioru owoców. Owoce należy zbierać dopiero po pierwszych przymrozkach, wtedy to tracą one cierpkość i gorycz. Potem trzeba je wysuszyć i sparzyć kilkakrotnie wrzątkiem. Po pół roku dojrzewania w chłodnym miejscu jest wybornym specyfikiem o pięknym bursztynowym kolorze.

Opr. Aleksandra Raczyńska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Mieczysław Struk
tel. 58 32-68-500, faks 58 32-68-503
e-mail: marszalek@pomorskie.eu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wiesław Byczkowski
tel. 58 32-68-520, faks 58 32-68-511
e-mail: w.byczkowski@pomorskie.eu
Krzysztof Trawicki
tel. 58 32-68-504, faks 58 32-68-507
e-mail: k.trawicki@pomorskie.eu
Ryszard Świński
tel. 58 32-68-516, faks 58 32-68-507
e-mail: r.swinski@pomorskie.eu
Hanna Zych-Cisoń
tel. 58 32-68-508, faks 58 32-68-511
e-mail: h.zych@pomorskie.eu

SEJMIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Przewodniczący: Jan Kleinszmidt
tel. 58 32-68-740, faks 58 32-68-739
e-mail: sejmik@pomorskie.eu

SKARBNIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Henryk Halmann
tel. 58 32-68-576, faks 58 32-68-579
e-mail: h.halmann@pomorskie.eu

SEKRETARZ WOJEWÓDZTWA – DYREKTOR GENERALNY UMWP

Sławomir Kosakowski
tel. 58 32-68-512
e-mail: dgu@pomorskie.eu

DEPARTAMENT PROGRAMÓW ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

tel. 58 32-68-650
e-mail: dprow@pomorskie.eu

DEPARTAMENT EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

tel. 58 32-68-190
e-mail: defs@pomorskie.eu

DEPARTAMENT PROGRAMÓW REGIONALNYCH

tel. 58 32-68-133
e-mail: dpr@pomorskie.eu

DEPARTAMENT EDUKACJI I SPORTU

tel. 58 32-68-850
e-mail: des@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ROZWOJU GOSPODARSTWA

tel. 58 32-68-300
e-mail: drg@pomorskie.eu

DEPARTAMENT MAJĄTKU WOJEWÓDZTWA

tel. 58 32-68-640
e-mail: dmw@pomorskie.eu

DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY

tel. 58 32-68-614
e-mail: dif@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ZDROWIA

tel. 58 32-68-260
e-mail: dz@pomorskie.eu

DEPARTAMENT KULTURY

tel. 58 32-68-280
e-mail: dk@pomorskie.eu

DEPARTAMENT FINANSÓW

tel. 58 32-68-576
e-mail: df@pomorskie.eu

DEPARTAMENT TURYSTYKI I PROMOCJI

tel. 58 32-68-350
e-mail: dtp@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA I ROLNICTWA

tel. 58 32-68-659
e-mail: dros@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO I PRZESTRZENNEGO

tel. 58 32-68-684
e-mail: drp@pomorskie.eu

REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

tel. 58 32-68-561
e-mail: rops@pomorskie.eu

DEPARTAMENT GEODEZJI I KARTOGRAFII

tel. 58 32-68-601
e-mail: dgk@pomorskie.eu

DEPARTAMENT KONTROLI I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

tel. 58 32-68-833
e-mail: dak@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ORGANIZACJI

tel. 58 32-68-630
e-mail: do@pomorskie.eu

DEPARTAMENT ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH I ADMINISTRACJI

tel. 58 32-68-758
e-mail: daz@pomorskie.eu

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO I INFORMATYKI

tel. 58 32-68-524
e-mail: disi@pomorskie.eu

REDAKCJA

Biuro Prasowe UMWP:

Małgorzata Pisarewicz
(rzecznik prasowy, serwis informacyjny)
m.pisarewicz@pomorskie.eu

Magdalena Ledwoń
(serwis informacyjny)
m.ledwon@pomorskie.eu

Sławomir Lewandowski
(redaktor prowadzący, serwis informacyjny i fotograficzny)
s.lewandowski@pomorskie.eu

Arkadiusz Stawiński
(współpraca graficzna)
a.stawinski@pomorskie.eu

tel. 58 32-68-536, 58 32-68-539
faks 58 32-68-535
e-mail: prasa@pomorskie.eu

Wersja elektroniczna magazynu dostępna na stronie internetowej: www.pomorskie.eu

Artykuły można powielać i dostarczać innym zainteresowanym organizacjom za podaniem źródła.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.